NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

ORGAN WK PPS

CENA — 2 — ZŁ

ROK 55 KRAKÓW · CZWARTEK 12 · WRZEŚNIA 1946 R. NR. 214

POROZUMIENIE WŁOSKO -- JUGOSŁOWIAŃSKIE

Możliwość plebiscytu w krainie julijskiej

USA i płd. Afryka zrzekają się odszkodowań włoskich

Porozumienie włosko-jugosłowiańsk

LONDYN, 12. IX. (BBC). Paryski korespondent radia brytyjskiego donosi z Paryża o poufnym posiedzeniu, które miało miejsce pomiędzy delegatami Włoch i Jugosławii w sprawie Triestu. Jugosłowianie powracają do koncepcji, ministra Mołotowa przedstawionej na tajnym posiedzeniu Wielkiej Czwórki w czerwcu br. na temat utworzenia specjalnej strefy w Trieście, kontrolowanej wspólnie przez Włochów i Jugosłowian a ponadto proponującej rozstrzygnięcie sprawy granicy włosko jugosłowiańskiej w drodze przeprowadzenia plebiscytu wśród ludności zamieszkującej teren krainy julijskiej.

LIST BONOMIEGO

W związku z tym wpłynął list od kierownika delegacji włoskiej Bonomiego, w którym Włochy proszą o skonsultowanie woli ludności zamieszkującej teren krainy julijskiej. Przyczem wysuwane są argumenty włoskie, które powołują się na zgodność w niektórych punktach z poglądem jugosłowiańskim. Wskazuje się specjalnie na pogląd, że granica polityczna powinna przebiegać zgodnie z etniczną a granica etniczna powinna być ustalona przez wolę ludności wyrażoną w plebiscycie. Ze strony jugosłowiańskiej brak na razie danych o stanowisku rządu Jugosławi w tej kwestii.

GORYCJA DLA JUGOSŁAWII

Delegat jugosłowiański, który przemawiał na komisji zaatakował ponownie projekt wysunięty przez Wielką Czwórkę, a zwany linią francuską. Nie wspomniał jednak w swym przemówieniu o Trieście, natomiast skupił się na tej części projektu, która przyznaje Gorycję Włochom, uzasadniając względami historycznymi i etnograficanymi a także gospodarczymi potrzebę jej należenia do Jugosławii.

Komisja odłożyła decyzję w tej sprawie.

Komisja prawna odrzuciła wniosek australijski dotyczący włączenia do treści traktatu klauzuli o utworzeniu Międzynarodowego Trybunału obrony praw człowieka, stając na stanowisku, że sprawa ta podlega kompetencji ONZ.

ŻĄDANIA FRANCJI I EGIPTU

Francja oszacowała swoje odszkodowania od Włoch na sumę 587 milj. 500 tys. funtów szterlingów. Stany Zjednoczone i Afryka Poł. zrzekły się odszkodowań od Włoch. Natomiast Włochy zgodziły się na żądania reparacyjne Egiptu wynoszące 6 milj. 500 tys. funtów szterlingów. Poprzednie żądania Egiptu zamykały się w kwocie 10 milj. funtów szterlingów.

Czy krew się poleje?

NOWY JORK, 12. 9. (PAP) Burmitrz Nowego Jorku Wiliam Odwyer przesłał przewodniczącemu związku zawodowego marynarzy Danielowi Tobin, alarmujący telegram z ostrzeżeniem, iż w razie przedłużania się strajku szoferów, istnieje wielkie prawdopodobieństwo, że nie uda się uniknąć rozlewu krwi.

Przedstawiciele PSL u tow. wiceprezydenta Szwalbego

W poniedziałek, dnia 9 bm tow. wiceprezydent Szwalbe przyjął delegację władz naczelnych Polskiego Stronnictwa Ludowego w osobach min. Kiernika, min. Wycecha, oraz pp. Wójcika, Bańczyka i Bryji.

Goeth będzie stracony

Tow. wiceprezydent St. Szwalbe, działając w zastępstwie Prezydenta Bieruta, odrzucił prośbę o ułaskawienie Amona Goetha skazanego na śmierć przez Najwyższy Trybunał Narodowy za wymordowanie wielu tysięcy ludzi.

Jeńcy wreszcie pracują

WARSZAWA 12. 9. (SAP). Na pustych placach koło pływalni na stadionie Wojska Polskiego przy ulicy Czerniakowskiej założono obóz dla jeńców niemieckich zatrudnionych przy odbudowie stolicy. Jeńcy są zakwaterowani w dużych namiotach. Obecnie zatrudnieni są przy urządzaniu obozu i baraków na kuchnię.

Walki i intronizacja

LONDYN, 12. 9. (BBC). Do Aten przybyli dowódcy wojskowi garnizonów greckich w Macedonii i Tesalii celem odbycia narad z członkami gabinetu na temat konieczności zahamowania akcji zbrojnych band lewicowych, które ostatnio przeszły do minowania dróg.

Premier Tsaldaris odleciał do Paryża w celu przygotowania powrotu króla Jerzego do Grecji.

Należy się spodziewać, iż otwarcie parlamentu w dniu 1 listopada br. [illegible] król Jerzy.

Także demokracja..!

Bombardowanie lotnicze w Indiach

LONDYN, 12. 9. (PAP). Agencja Reutera donosi z New Delhi, że w związku z porwaniem majora Donalda, brytyjskiego agenta politycznego, gubernator Waziristanu, prowincji granicznej w północno-zachodnich Indiach zażądał od ludności odszkodowania. Żądanie to spotkało się z odmową w konsekwencji zbombardowano 6 miejscowości.

Zostały one zresztą uprzednio ewakuowane tak, że ta akcja karna wyrządziłaby jedynie szkody materialne, gdyby nie przypadkowe 3 ofiary w ludziach.

Masowe aresztowania w Palestynie

JEROZOLIMA, 12. -9. (PAP). — W związku z olbrzymią obławą w Tel Aviwie w mieście i okolicach operowało ostatnio kilka tysięcy żołnierzy z 6-tej brytyjskiej dywizji spadochroniarskiej. Setki osób zabrano na przesłuchanie. W Tel Aviwie zginął ostatnio od bomby rzuconej przez terorystów oficer brytyjski mjr. Doran. Żona jego odniosła ciężkie rany.

TEL AVIV, 12. 9. (PAP). W nocy z poniedziałku na wtorek do Tel Aviv przybyły nowe oddziały brytyjskie w liczbie kilku tysięcy żołnierzy. Wprowadzona została godzina policyjna.

Zagadnienie żydowskie — zagadnienie światowe

LONDYN, 12. 9. (BBC). W Londynie na konferencji palestyńskiej udzielił odpowiedzi na inauguracyjne przemówienie premiera Attlee w imieniu 7 państw arabskich delegat syryjski Farys-bey w którym powiedział, że zagadnienie żydowskie jest zagadnieniem światowym i rozwiązanie jego nie leży w granicach Palestyny. Stwierdził natomiast, że rozwiązanie samej sytuacji w Palestynie powinno być znalezione na drodze zdrowego rozsądku. Potępił terrorystyczne akty, które zdarzyły się ostatnio w Palestynie.

To przemówienie zamyka oficjalną część obrad, które wchodzą w fazę poufnej konferencji.

Żydzi minują

W czasie rewizji w Petah Tikwa w Palestynie, gdzie zdarzyła się eksplozja, został zastrzelony przez terrorystów sierżant armii brytyjskiej, 3 saperów odniosło rany w czasie usuwania min z drogi do sztabu 6 dywizji brytyjskiej

Bułgaria żąda „okna na świat“

PARYŻ, 12. 9. (PAP). Bułgarski minister spraw zagranicznych Kuliszew zapoznał dziennikarzy, zebranych na konferencji prasowej, z przebiegiem i wynikiem referendum w Bułgarji.

Min. Kuliszew scharakteryzował rolę, jaką odegrała monarchia w Bułgarji, a następnie zapoznał zebranych z zasadami, na których się oprze przyszła konstytucja.

Odpowiadając na zadawane przez dziennikarzy pytania, min. Kuliszew oświadczył, że podczas gdy w Grecji dąży się do osiągnięcia celów strategicznych, Bułgaria domaga się dostępu do Morza Egejskiego ze względów gospodarczych.

Groźba generalnego strajku w USA

Fala strajków wstrząsa życiem USA
Krach giełdowy zagraża przemysłowi stalowemu

NOWY JORK 12. 9. (PAP). Korespondent PAP donosi o dalszym zaostrzeniu się sytuacji strajkowej w Stanach Zjednoczonych. Oprócz strajku morskiego na terenie całych Stanów i strajku transportowców w Nowym Jorku zapowiada się strajk pracowników kolei podziemnej w Nowym Jorku oraz strajk pracowników elektrowni w Pittsburgu. Dzienniki w Nowym Jorku pojawiły się w zmniejszonej objętości. „New York Times" mający przeciętnie w codziennym wydaniu 48 stron, zmniejszył swą objętość do 12 i zapowiada dalsze ograniczenie objętości wskutek szybkiego wyczerpywania się zapasów papieru. Dzienniki zamieszczają fotografie pustych wnętrz sklepowych i zapowiadają zamknięcie 2 tysięcy sklepów spożywczych do najbliższej soboty. Krach na giełdzie i strajki zagrażają niektórym działom przemysłu we wschodnich stanach USA, a w szczególności przemysłowi stalowemu i wielkim młynom.

ZAPOWIEDŹ CIĘŻKIEJ ZIMY

Komentatorzy przewidują, że w zimie 1946/47 należy oczekiwać jeszcze cięższych wstrząsów gospodarczych, gdyż w okresie tym wygasają kontrakty zbiorowe w przemyśle stalowym i samochodowym, zatrudniającym miliony robotników. Działacze związkowi zapowiadają, że w nowych umowach zbiorowych domagać się będą lepszych warunków pracy i płacy dla robotników. Przypuszcza się, że uwaga mas amerykańskich koncentrować się bowiem będzie na zagadnieniach wewnętrznych. Biuro stabilizacji płac (Wage Stabilizaton Board), które przed 2 tygodniami odmówiło zatwierdzenia podwyżki płac dla marynarzy, postanowiło grewidować swe stanowisko i zwołało w tym celu konferencję na środę 11 września.

NADZWYCZAJNA SESJA KONGRESU?

NOWY JORK, 12. 9. (PAP). Trzy amerykańskie organizacje, a mianowicie: National Citizens Political Action, Political Action Committee (CIO) oraz Indespendet Committee, for the Arts Sciences and Profesions wystosowały wezwanie do prezydenta Trumana w sprawie zwołania nadzwyczajnej sesji kongresu następujących spraw:

1) kontrola cen żywności,
2) rozwiązanie kryzysu mieszkaniowego przez podjęcie szerokiej akcji budowlanej pod kontrolą rządu,
3) wpuszczenie części uchodźców z Europy,
4) zlikwidowanie opłat wyborczych w południowych stanach USA. Apel trzech organizacji podpisali: Harold Ickes, który był ministrem spraw wewnętrznych za czasów prezydenta Roosevelta Jack Kroll, przewodniczący Political Action Committee (CIO) oraz wybitny publicysta amerykański Franc Kingdon

Strajk szoferów

NOWY JORK 12. 9. (PAP). Burmistrz Nowego Jorku William Od. wyer zwołał nadzwyczajne posiedzenie przywódców 25 tysięcy strajkujących szoferów samochodów ciężarowych w celu zapobieżenia sparaliżowaniu życia w mieście. O ile ta konferencja nie dała pożądanych rezultatów, handel w Nowym Jorku znajdzie się w „stanie oblężenia". Tysiące sklepów zostanie zamkniętych, dostawy żywności będą się zmniejszały, przemysł zacznie kuleć i będzie wstrzymany ruch budowlany. Wskutek trwającego od 10 dni strajku szoferów sparaliżowanie życia w mieście może już wkrótce nastąpić. Dwa największe składy żywnościowe w Nowym Jorku będą musiały zamknąć swe sklepy w końcu tygodnia, o ile strajk nie zostanie zakończony, roboty budowlane prowadzone na wielką skalę, ulegną przerwie. Przez całą noc strajkujący trzymają swe pikiety na głównych szosach na granicy miasta, aby zatrzymywać kierowców, kazać zawracać wszystkim ciężarówkom wiozącym żywność i lekarstwa.

Prowokacje w Iranie

TEHERAN 12. 9. (TASS). Anglo-irańskie Towarzystwo Naftowe w Chusistanie utrzymuje kilka sprzedajnych gazet, zaciekle zwalczających związki zawodowe. Gazety te rozklejane są na ulicach miasta Abadan. Na rozkaz Anglika Jackooka została przerwana łączność telefoniczna między miejscową Radą Związków Zawodowych a innymi organizacjami. Naczelnik policji adabańskiej usiłuje sprowokować zamieszki.

W tym celu np. na jego rozkaz policjant ranił pewnego robotnika.

Kierownik wydziału ochrony zdrowia w Abadanie odmawia udzielenia pomocy lekarskiej członkom partii ludowej.

W Penwer-Meresu władze aresztują robotników utrzymujących kontakt ze związkami zawodowymi.

Opał za pracę

Z powodu dotkliwego braku opału w Bawarii od 1 września wszyscy mężczyźni, którzy nie mogą wykazać się zaświadczeniem pracy będą zmuszeni do wyrębu drzewa.

Na Radzie Bezpieczeństwa

Manuilski znowu oskarża

NOWY JORK. 12. 9. (PAP) Rada Bezpieczeństwa kontynuowała we wtorek wieczór rozważanie skargi ukraińskiej, złożonej przeciwko Grecji, przyczym wysłuchała deklaracji ukraińskiego ministra spraw zagranicznych Manuilskiego. Przedstawiciel Ukrainy oświadczył m. in.

„Jeżeli mniejszości w Grecji i Indonezji są prześladowane i jeżeli stosuje się dyskryminacje w Południowej Afryce, to obowiązkiem członków Narodów Zjednoczonych jest zwrócić na te rzeczy uwagę Rady Bezpieczeństwa Tak Ukraina rozumie swe obowiązki względem Narodów Zjednoczonych".

Zwracając się ku przedstawicielowi Grecji Dendramisowi, Manuilski powtórzył swe oskarżenie, że greckie bandy monarchistyczne terroryzują albańskie mniejszości narodowe.

Odpowiadając na oskarżenia greckie pod adresem komunistów, minister Manuilski podkreślił wielkie zasługi komunistów dla wywalczenia zwycięstwa i stawienia oporu najeźdźcy. Tylko w Hiszpanii, Portugalii i Grecji — stwierdził mówca — prowadzona jest dotychczas polityka antykomunistyczna.

Odpowiadając na pytania przedstawicieli brytyjskiego i australijskiego, dlaczego Związek Radziecki nie wysłał obserwatorów, ponieważ uważał, że byłoby to ingerencja w wewnętrzne sprawy Grecji.

Na zakończenie minister Manuilski domagał się, aby rada bezpieczeństwa zastosowała bezzwłocznie niezbędne środki przeciwko incydentom na granicy grecko-albańskiej, które zagrażają pokojowi międzynarodowemu. Posiedzenie Rady odroczono do środy bez powzięcia decyzji.

LONDYN. 12. 9. (BBC) Rada Bezpieczeństwa w Nowym Jorku nie powzięła jeszcze decyzji w sprawie wdrożenia akcji w odpowiedzi na skargę Ukrainy przeciwko Grecji. Po wysłuchaniu drugiego przemówienia delegata Ukrainy i odpowiedzi Grecji odroczono obrady do godz. 20-tej letniego czasu brytyjskiego we środę.

W kilku wierszach

Specjalna ekspedycja filmowa szwedzka sfilmowała w Polsce ośrodki szwedzkiej pomocy. 800-metrowy film propagandowy został nakręcony przeważnie w szwedzkiej kolonii letniej w Dzierżążnie na Pomorzu i w sanatorium dla dzieci gruźliczych w Otwocku pod Warszawą.

W piątek w Gronnenfelde k. Frankfurtu nad Odrą przesunął się 100.000 jeniec wojenny, powracający z Rosji. Do 15 10. br. ma powrócić ostatni — 120-tysięczny.

8 bm. odbędzie się w parowozowni „Toruń" w Gdańsku uroczystość z okazji wypuszczenia z naprawy setnego parowozu.

„Times" o zbliżeniu anglo -- radzieckim

Po układzie ZSRR z W. Brytanią

LONDYN, 12. 9. (PAP). W środowym artykule wstępnym „Times" pisze, że należy z zadowoleniem powitać wczorajszą wiadomość o zawarciu między Wielką Brytanią a ZSRR umowy handlowej w sprawie należności za sprzęt brytyjski i w sprawie dostaw budulca radzieckiego.

Droga polityczna do stabilizacji stosunków międzynarodowych — pisze dziennik — okazała się długa i ciężka. Tymbardziej należy posuwać się naprzód drogą ekonomiczną, która może okazać się pewniejszą metodą zbliżenia. Gdy Francja będzie pewna węgla, którego potrzebuje, Związek Radziecki — maszyn, a cała Europa — żywności, wówczas może się okaże, że zniknęło wiele najdotkliwszych trudności politycznych w stosunkach międzynarodowych. Pierwszym i najgłówniejszym krokiem w tym kierunku jest zwiększenie produkcji, drugim — wznowienie i rozszerzenie handlu międzynarodowego

W obecnej umowie z ZSRR chodzi nie tylko o zlikwidowanie dawnych transakcji, gdyż ta umowa ułatwi „przygotowanie drogi do dalszych rozmów w sprawie większego rozwoju handlu angloradzieckiego".

„Financial Times" — stwierdza, że chociaż umowa ma ograniczone pole działania, winna ona być powitana z radością. Wszelkie wysiłki, zmierzające do usunięcia przeszkód w prowadzeniu handlu ze Związkiem Radzieckim na wielką skalę, muszą się spotkać z dobrym przyjęciem w City. Pismo twierdzi zresztą, że zawierając te umowy Wielka Brytania ponosi pewne straty w interesie przyszłych stosunków handlowych z ZSRR.

Faszyści angielscy konspirują

LONDYN 12. 9. (PAP). Faszyści angielscy spod znaku Mosley'a działają obecnie pod pokrywką organizacji Union Book Club. Niedawno urządzili oni pod pozorem zabawy tanecznej w Londynie zebranie, na którym przemawiał Mosley. Wczoraj znowu w Leeds chcieli zorganizować zebranie Union Book Club, w czasie którego Mosley miał przemawiać jako przedstawiciel firmy wydawniczej.

Ludność Leeds, która dowiedziała się o zamierzonym zebraniu wtargnęła do lokalu, gdzie miało się ono odbyć i usunęła zgromadzonych faszystów.

Jugosławia żąda taboru rzecznego

LONDYN 12. 9. (BBC). Donoszą z Nowego Jorku, że na zebraniu Rady gospodarczo-społecznej ONZ Jugosławia zwróciła się o zwrot taboru rzecznego do żeglugi na Dunaju, Stany Zjednoczone będą usiłowały powiązać to z całością zagadnienia żeglugi na Dunaju.

Na posiedzeniu Jugosławia wniosła protest popierania przez Związek Radziecki przeciwko przetrzymywaniu przez Stany Zjednoczone taboru rzecznego Jugosławii. Czechosłowacja zwróciła się także z wnioskiem o zwrot taboru rzecznego. Delegacja francuska i grecka dyskutowały czy sprawa wolnej żeglugi na Dunaju należy do kompetencji Rady Gospodarczo-Społecznej.

Obrady toczą się dalej, a odpowiedź Jugosławii będzie dana we właściwym czasie.

Co Niemcy mówią o... Niemczech?

Lewica niemiecka o mowie Byrnes'a

Co mówi Tomasz Mann?

Piątkowa mowa min. Byrnesa zbiegła się, jakoś nieszczęśliwie dla niego, z wywiadem z Tomaszem Mannem udzielonym przez niego przedstawicielowi amerykańskiego pisma „Yale Rewiew". Kilka miesięcy temu zwrócili się Niemcy do Manna aby powrócił do ojczyzny i wziął udział w odbudowie Niemiec. Wielki pisarz od mówił. Odpowiedział, że nie mógł by żyć wśród takiego narodu, jak Niemcy. „Niemcy nie uczestniczyli nigdy, na przestrzeni wieków w ewolucji politycznej cywilizacji za chodniej. Nie mają pojęcia o swobodach obywatelskich i wolności politycznej. Niemcy pojmowali wolność tylko jako swobodę, któ ra służy interesom niemieckim. — Niemieckie ujmowanie życia było zawsze barbarzyńskie i antyeuropejskie. Niemcy sądzą, że polityka oznacza chytrość, terror, wyzysk i mord. Jestem przekonany, że nie ma dwóch Niemiec. Cały naród po nosi odpowiedzialność za nieszczęścia, spowodowane przez Trzecią Rzeszę".

W dalszych słowach wywiadu, wyraża Tomasz Mann wątpliwość w możliwości reedukacji narodu niemieckiego. Takie jest zdanie wy bitnego pisarza niemieckiego. W jakiej sprzeczności stoją te słowa, z wypowiedzianymi przez min. Byr nesa w Sztutgarcie. Uzupełnieniem opinii Manna niech będzie znane oświadczenie wielkiego bojo wnika o ratowanie morale narodu niemieckiego, długoletniej ofiary reżimu hitlerowskiego — pastora Niemoellera. Zajął on identyczne stanowisko z Tomaszem Mannem.

STANOWISKO SOCJALISTYCZNEJ PARTII JEDNOŚCI

Jeśli chodzi o stanowisko czołowych polityków dzisiejszych Niemiec w sprawie naszych zachodnich granic, to jest niezwykle charakterystyczne, że Pieck i Grotewohl, przywódcy Niemieckiej Socjalistycznej Partii Jedności, oświadczyli, że Niemcy muszą pogodzić się ze zwrotem Polsce ziem na wschodzie. Niemcy rozumieją, że ziemie za granicą Odry i Nysy, zgodnie z postanowieniami umowy poczdamskiej, pozosaną pod władzą Polski.

LINIA TRUMANA I OPOZYCJA

Trudno jeszcze przedstawić stanowisko opinii amerykańskiej i angielskiej w sprawie poglądów reprezentowanych przez min. Byrnesa. Pewnem jest, że nie znajdą one poparcia w tej części opinii amerykańskiej, która hołduje nadal ideałom, za które walczył wielki Roosevelt. Ciągle jest w Stanach Zjednoczonych bardzo silna opozycja, kóra przeciwstawia się polityce: Truman—Byrnes. Wiadomo powszechnie, że z powodu nie możności dojścia do porozumienia z nowym prezydentem musiał ustąpić zaufany, długoletni polityczny doradca prezydenta Roosevelta — min. Stettinius. Jego właśnie miejsce zajął min. Byrnes. Opozycja polityczna do której należy tak że bardzo wpływowa w Stanach Zjednoczonych pani Roosevelt, zyskuje tam stale na sile i znaczeniu Będzie ona miała w tej sprawie jeszcze wiele do powiedzenia...

A. R.

101 Żydów aresztowanych

JEROZOLIMA, 12. 9. (PAP). We wtorek wieczór stwierdzono oficjalnie w Jerozolimie, że 101 Żydów zostało tam zatrzymanych i wysłanych do obozu dla internowanych w celu dalszego zbadania w związku z atakami terrorystycznymi, do jakich doszło ostatniej nocy w Tel-Awiwie. Cztery kobiety żydowskie zostały zatrzymane w odległości 25 mil na południe od Haify ponieważ nie chciały się wylegitymować. Dwóch mężczyzn zostało rannych gdy sprzeciwiali się rewizji, którą mieli przeprowadzić żołnierze brytyjscy.

„Chińska" polityka USA

SZANGHAJ. 12. 9. (TASS) Dziennik „Liang He Wah Pao" przytacza wystąpienie jednego z przywódców chińskiej ligi demokratycznej — Szen Czun Ju, który kwestionując szczerość polityki amerykańskiej w Chinach, atakuje ostro Amerykę za jej dwulicowość.

Szen Czun Ju stwierdza, że mimo wielokrotnych zapewnień gen. Marshalla, że Stany Zjednoczone nie mają zamiaru mieszać się w wewnętrzne sprawy chińskie, z inicjatywy i z udziałem ambasadora amerykańskiego podejmuje się na nowo rokowania między Kuomintangiem, a partią komunistyczną, w celu reorganizacji rządu, przyczym aktywność Ameryki daleko wykracza poza granice mediacji.

Czyżby te rokowania miały na celu przesłonięcie powagi sytuacji w Chinach? O ile chodzi o fakty, to Ameryka sprzedała ostatnio rządowi chińskiemu swój nadmiar materiałów wojennych. Broń tę Kuomintang wykorzystuje dla intensyfikacji wojny domowej.

Jeśli Ameryka szczerze pragnie pokoju w Chinach, powinna się przede wszystkim wstrzymać od takich posunięć.

Gazety nowojorskie zamierają

NOWY JORK 12. 9. (SAP). Strajk szoferów ciężarówek jeszcze się nie skończył. Odbiło się to na prasie nowojorskiej, która ze względu na ograniczony dowóz papieru, postanowiła zmniejszyć format gazet.

Dwie wielkie gazety „New-York Times" i „New York Herald" nie przyjmują żadnych ogłoszeń, które dotychczas zajmowały szereg stronic w ich wydawnictwach.

Strajk w Kanadzie

LONDYN 12. 9. (Reuter). Robotnicy zakładów przemysłowych w Sidney i w Saint Marie (Kanada), którzy porzucili pracę przed 58 dniami, odrzucili propozycje wysunięte przez rząd dla załatwienia sporu.

Robotnicy żądają podwyżki płac i specjalnej zapłaty za godziny nadliczbowe, które nie mogły być uwzględnione w projekcie rządowym, zmierzającym do uniknięcia inflacji.

Zwiększenie garnizonów w Iraku

MOSKWA 12. 9. (PAP). Agencja TASS podaje informację gazety irakskiej »Isteklal«, że w ostatnim czasie przybyło do Iraku 5 nowych dywizji wojsk brytyjskich.

Z życia OM »TUR«

Na straży naszych granic

Relacja OMTURowców Pomorza Zachodniego

Odprawa Przewodniczących i Sekretarzy Powiatowych Komitetów OM TUR na terenie Pomorza Zachodniego, odbyta w dniach 6, 7 i 8 bm. w Szczecinie, uchwaliła następującej treści rezolucję:

„Wiernie stać u boku PPS, jako awangarda gotowa w każdej chwili do czynu w obronie praw mas pracujących Polski i linii politycznej Polskiej Partii Socjalistycznej, reprezentowanej na odcinku młodzieżowym przez K. C. OM TUR.

Brać jak najliczniejszy udział w odbudowie Niepodległej, Socjalistycznej Ojczyzny.

Twardo stać na straży naszych granic zachodnich na Bałtyku, Odrze i Nysie Łużyckiej i bronić praw do nowoodzyskanych terenów jako rdzennych Ziem Polskich, słusznie nam należących".

Otwarcie Klubu Dyskusyjnego

Dnia 10 bm. o godz. 5.30 w lokalu Wojewódzkim Komitetu OM TUR odbyło się otwarcie Klubu Dyskusyjnego. Zebranie zaszczycili swoją obecnością tow. dr. Drobner oraz tow. Nowicka, wiceprezydent miasta.

Po zagajeniu tow. Wróblewski przewodniczący Komitetu Wojewódzkiego wygłosił referat na temat »Młodzież a socjalizm«. Referat tow. Wróblewskiego wywołał gorącą dyskusję, w której czynny udział wzięli tow. Czarnecki, tow. Nowicka, tow. Wilkoń, tow. Czarnecki junior, tow. Waśniewski, Stawowski, oraz tow. Wróblewski.

Wodzowie organizacji przekonali się w ciągu dotychczasowej pracy, że wysiłki ich mogą być spotęgowane przez użycie nowych metod. Ogólnie zgodzono się, że głównym celem organizacji młodzieżowej winno być wychowanie człowieka, wyrobienie jego światopoglądu i charakteru i tą drogą dopiero dojście do prawdziwie pojętego Socjalizmu.

To nowe zupełnie podejście do wychowania i kształcenia Człowieka — Socjalizmu doprowadziło do bardziej jeszcze ożywionej wymiany zdań. Dyskusja została przełożona do zebrania następnego.

(B. g.)

O pomoc UNRRA dla Polski

PRAGA. 12. 9. (PAP) Bawiący w Pradze zastępca generalnego dyrektora UNRRA Jackson przyjął w ubiegły poniedziałek dziennikarzy zagranicznych, których poinformował o przebiegu swej podróży służbowej po Europie.

Jackson oświadczył, że to, co widział w Polsce, na Ukrainie i w innych krajach Europy wschodniej, przekonało go niezbicie o konieczności kontynuowania pomocy dla tych krajów, najbardziej dotkniętych wojną.

»Nie wyobrażam sobie życia zniszczonej Warszawy bez tej pomocy — oświadczył Jackson. Dlatego walczyć będę ze wszystkich sił o to, aby po zakończeniu działalności UNRRA, co nastąpić ma w styczniu lub lutym przyszłego roku, zapewniona została pomoc tym państwom, które jej najbardziej potrzebują.«

O konieczności tej pomocy starać się on będzie przekonać ONZ na podstawie argumentów, zdobytych podczas podróży po Europie.

Dnia 7 bm. odbył się Powiatowy Zjazd OM TUR, na którym były omawiane ważne sprawy organizacyjne. — Na zdjęciu prezydium zebrania.

Konferencja w OKZZ w sprawie mieszkań i podwyżki płac

W Okręgowej Komisji Zw. Zawodowych odbyła się konferencja z udziałem przedstawicieli wszystkich Związków Zawodowych, których na terenie Krakowa jest 38. Jedynie Związek Dozorców Domowych z nieznanych przyczyn nie raczył przysłać swych reprezentantów, co spotkało się z potępieniem przewodniczącego oraz zebranych.

Na wstępie tow. Susuł przedstawił formalno-prawne podstawy działalności Nadzwyczajnej Komisji Mieszkaniowej na terenie miasta.

Następnie zabrał głos tow. Chlebowski, który w swym przemówieniu przede wszystkim potępił działalność Urzędu Kwaterunkowego, podając przykłady wykrytych nadużyć i stwierdzonych wypadków bezpraw nego przydzielania mieszkań osobom nie pracującym dla odbudowy państwa, a dysponującym jedynie odpowiednią ilością gotówki, która była zasadniczym świadectwem do otrzymania pełnokomfortowych mieszkań.

Wobec tego, powiedział tow. Chlebowski, musimy przeprowadzić czystkę na terenie Urzędu Kwaterunkowego i zlikwidować 70% personelu, który w tym urzędzie znajduje nadzwyczajne źródło dochodu.

Na ich miejsce winni przyjść przedstawiciele warstwy pracującej nad odbudową naszego kraju, która w pierwszych dniach naszej niepodległości o chłodzie i głodzie, nie mając czasu na zdobywanie mieszkań poniemieckich, szła do pracy nad odbudową transportu, fabryk i przyczyniała się do organizowania naszej administracji.

W tym czasie element szabrowniczy i bezwartościowy zdobywał sobie mieszkania, którymi obecnie prowadzi proceder kosztem interesów robotnika i pracownika. Musimy również obsadzić biuro wpływów na terenie Urzędu Kwaterunkowego swoimi ludźmi, żebyśmy mieli gwarancję, że żadna petycja robotnicza nie zostanie ukryta pod bibułą, a na jej miejsce nie będzie uwzględniony interes kanciarzy.

Jako jeden z przykładów przytoczył tow. Chlebowski wypadek, kiedy wniosek o przydział mieszkania od 9 miesięcy oczekiwał decyzji Urzędu Kwaterunkowego i po przeprowadzeniu 2 protestów zostało wyznaczone zwolnienie mieszkania na 31 sierpnia dla wymienionej osoby, jednocześnie mieszkanie to zostało oddane lekarzowi przy ul. Grabowskiego Boczna 7.

Musimy i będziemy żądali, żeby tego rodzaju rzeczy nie miały miejsca na terenie Krakowa.

Z Urzędu Kwaterunkowego nie śmie wyjść ani jedno zatwierdzenie orzeczenia bez zgody waszej i naszej (przedstawicieli Związków Zawodowych i Nadzw. Komisji Mieszkaniowej).

Jeżeli na kontroli znajdziecie mieszkanie, w którym będzie 4 sublokatorów, gdzie ustosunkowane paniusie za jajka, masło i tysiące złotych wynajmują pokoje młodzieży wiejskiej, należy żądać natychmiastowej obniżki czynszów i nam donoście o wyzysku.

Badajcie również zaświadczenia pracy; są ludzie, którzy w związku z naszą akcją w ostatnich dniach dzięki wpływom, protekcjom i pieniądzom zdobyli fikcyjne zaświadczenia. Za podstawę będziemy brali daty zgłoszenia do Ubezpieczalni. W wypadku kiedy znajdziecie odpowiednie mieszkanie i zostanie ono w waszym zakresie przyznane, będziemy natychmiast wprowadzać do niego robotników, posługując się samochodami poszczególnych związ. 48 godzin mieszkanie będzie użytkowane przez robotnika.

Następnie przemówił tow. Kowalczyk. Jeżeli na nas spada w tej chwili cały ciężar pracy w związku z akcją oddawania mieszkań elementów niepracujących warstwie robotniczej to wy musicie we własnym interesie udzielić nam swej pomocy.

Podstawą naszej działalności jest dekret o pełnomocnictwach dyktatorskich. Sprzeciwili się temu adwokaci i prokuratorzy, mówiąc o praworządności, ale myśmy ten dekret dostali i wykorzystamy go, nie licząc się z ich zdaniem dlatego, że robotnicy pracują nad odbudową kraju i nie mogli szabrować w swoim czasie mieszkań.

Wstrzymaliśmy obecnie eksmisje, bo z prawnego punktu widzenia wyłoniło się szereg niejasności. Jak wiecie, przy wszystkich związkach zawodowych miały powstać komisje złożone z 5 osób. W wielu związkach zawodowych towarzysze nie zostali należycie poinformowani o swych obowiązkach.

Nasz obowiązek polega na przeprowadzeniu kontroli wszystkich mieszkań na terenie miasta w ten sposób, aby się nie pozwolić oszukać. Jednocześnie wszystkie Związki winny wzmóc swą aktywność, bo zależnie od ich osiągnięć będą otrzymywali przydziały mieszkań w stosunku proporcjonalnym. Spotkaliśmy się ze skargami, że członkowie komisji w czasie pracy zachowują się nieodpowiednio.

Nie możemy dopuścić do tego, żeby robiono nam jakiekolwiek zarzuty i sami musimy troszczyć się o pozostawienie jak najlepszego wrażenia. Jeżeli krytykują nas ci, którzy boją się sprawiedliwości, to jest wszystko w porządku, ale jeżeli zarzuty podnoszą towarzysze ze związków, to musimy zastanowić się nad tym, co należy zrobić, żeby tych błędów nie było.

Następnie otwarto dyskusję w której przemawiali przedstawiciele poszczególnych związków. W dyskusji wyrażono opinię, że występuje potrzeba zlikwidowania Urzędu Mieszkaniowego, który okazał się bluffem wraz z naczelnikiem Smoleniem na czele. Tow. Łukasiewicz przedstawiciel Związku Skarbowców wniósł projekt o przekazanie służby zewnętrznej prowadzonej przez Urząd Kwaterunkowy przedstawicielom Związków Zawodowych.

Przy pracy Komisji i Związków przydzielających mieszkania dla swych członków należy przede wszystkim uwzględnić po pierwsze tych, którzy mieszkań nie mają, po drugie mieszkających w anormalnych warunkach i po trzecie mieszkających daleko od miejsca pracy.

Wobec mylnej interpretacji przez niektórych z zebranych towarzyszy podstaw do działalności tow. Susuł jeszcze raz wyjaśnił, że istniejący dekret z dnia 8 sierpnia br. nie przekreśla działalności Urzędu Kwatrunkowego, który swą działalność będzie nadal sprawował, przeprowadzając jedynie formalną stronę po przydzieleniu mieszkania przez Nadzw. Komisję Mieszkaniową. Jednocześnie tow. Susuł zakomunikował że do dyspozycji NKM. stoją wszystkie organy wykonawcze celem przeprowadzania natychmiastowych eksmisji jak Urząd Bezpieczeństwa, Milicja Obywatelska.

Po przerwie tow. Kowalczyk przedstawił osiągnięcia Komisji Mieszanej do podwyżki płac składającej się z 25 osób w tym 5 przedstawicieli związków zawodowych. Komisja ustaliła podstawy najniższej i najwyższej płacy za pracę.

Uwzględnione zostały w nowej siatce płac wszystkie dochody uboczne z tytułu premii, przydziałów, wyrównań itp. celem umożliwienia pracownikowi zorientowania się w kompletnej sumie jego zarobków tygodniowych czy miesięcznych.

Podwyżka obejmująca wszystkie branże i zawody w kraju ogólnie stanowi 20 proc. Przy wprowadzaniu jej brano pod uwagę konieczność niedopuszczenia do dewaluacji, czego krańcowym przykładem w Europie są Węgry, ustalone zostały normy płac, które przewidują dla robotników minimalną stawkę za godzinę 8 zł, maksymalną 20 zł i pensje w granicach od 3 do 8 tysięcy.

Wyższe stawki są dopuszczalne jedynie w drodze wyjątku dla specjalistów i to po uzgodnieniu ze specjalną komisją. Jednocześnie została uregulowana sprawa godzin nadliczbowych i urlopów. W sprawie ubezpieczeń przeprowadzono szereg inowacji.

W związku z wypadkami zachorowań ustalono, że również za pierwsze 3 dni choroby płaci również Ubezpieczalnia w wysokości 80 proc., za dalsze 100 proc.

Odśpiewaniem Czerwonego Sztandaru zamknięto zebranie.

Stypendyści czescy w Krakowie

Do Krakowa przybyła grupa 4 studentów slawistyki na Uniwersytecie Praskim, którzy odbędą na Uniwersytecie Jagiellońskim kilkutygodniowe studia uzupełniające z zakresu języka i literatury polskiej.

Stypendyści czescy spotkali się z serdecznym przyjęciem krakowskiej młodzieży akademickiej.

Ze sportu

W sobotę i niedzielę odbyły się zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo polskie. Na zdjęciu sztafeta 4x400 m, która przechyliła szalę zwycięstwa na korzyść Cracovii.

2-gi dzień mistrzostw okręgu

Pływanie na 100 m stylem dowolnym:

1. miejsce Urban 1.36,2 sek., 2. miejsce Szpakowski 1.45.0 sek.

Gimnastyka:

1. miejsce Paul punktów 32.85 set., 2. miejsce Miller punktów 26.45 set., 3. miejsce Filipowicz 26.7 setn.

Dnia 11. 9. 46 r. zakończono zawody sportowe o mistrzostwa okręgu. O godz. 18-tej odbyło się wręczenie nagród zwycięzcom. Wręczenia dokonał dowódca okręgu gen. dyw. Więckowski.

Nagrody ufundowali:

Okręgowa Dyrekcja Polskiego Radia — odbiornik radiowy.

Redakcja „Echa Krakowa" piłka nożna.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „NAPRZÓD"

Skandaliczne zachowanie dyrektora muzeum

Profesor Uniwersytetu pobił woźnego

Jak donosiliśmy w dniu wczorajszym teren Wydziału Architektury na Wawelu był świadkiem gorszących zajść między pracownikami Muzeum Etnograficznego z prof. Sewerynem na czele, a woźnymi i studentam. »Architektury«. Nie zajmując się w tej chwili sprawą usunięcia Wydziału Architektury z jej dotychczasowego lokalu przez Muzeum Etnograficzne i zmuszenia tym samym studentów do przerwania nauki, podkreślamy skandaliczne zachowanie się profesora Seweryna uczestnika wtorkowych awantur.

Ponieważ redakcja naszego pisma znalazła się w posiadaniu protokołu opisującego przebieg całego zajścia — publikujemy tekst powyższego dokumentu, powstrzymując się od wszelkich, aż nadto oczywistych dla czytelnika komentarzy.

Kraków, dnia 10. września 1946.
Protokół.

We wtorek, dnia 10 września około godz. 11.15 zajechały przed Wydział Architektury na Wawelu dwa platony załadowane skrzyniami, szafami i różnymi sprzętami, którym towarzyszyło około 15 osób. Część z nich weszła do przedsionka, gdzie zatrzymał ich woźny z zapytaniem: „Panowie dokąd". Odpowiedział jeden z nich, który był, jako się okazało profesor Seweryn z Muzeum Etnograficznego: „Składamy tu rzeczy Muzeum Etnograficznego". Woźny odpowiedział, że nic o tym nie wie, nikt mu żadnego polecenia nie dawał, na skutek czego rzeczy wpuszczać nie może. Na co prof. Seweryn oświadczył, że ma rozporządzenie Ministra. Woźny Olszczyński odrzekł, że dla niego miarodajne są jego bezpośrednie władze przełożone, których ma obowiązek słuchać, zresztą był obecny przy oświadczeniu, które złożył Obywatel Prezydent Bierut, że póki Wydział nie otrzyma odpowiedniego budynku ma pozostać na Wawelu. Prof. Seweryn twierdził dalej, że rozporządzenie, które posiada jest wystarczające, na co odpowiedział woźny Olszczyński, że on jako woźny, portier będący w służbie za budynek odpowiada i bez rozkazu Dziekana nie wpuści nawet samego Antychrysta z piekła. Prof. Seweryn zwrócił się do swych ludzi oświadczając, że nie ma z kim gadać i rozkazał swoim ludziom wnosić rzeczy. Stefan Olszczyński stanął w drzwiach, złapał się oburącz za kratę zagradzając osobą swoją wejście. W momencie tym nadszedł drugi woźny Julian Ziobro, który dowiedziawszy co się dzieje zwrócił się do prof. Seweryna z uwagą, że powinien załatwić tę sprawę drogą urzędową przez Dziekana Wydziału Prof. Dr A. Szyszko-Bohusza. Na co odpowiedział prof. Seweryn, że nie potrzebuje rozmawiać z Dziekanem, gdyż ma rozporządzenie Ministra, rozkazując natychmiast wnosić rzeczy. Zaczyna się szamotanie z broniącymi wejścia woźnymi. Robotnicy nie mogą wejść na co prof. Seweryn krzyczy: „Co tylu was jest i nie możecie dać rady dwu woźnym?" Poczem chwyciwszy dwa zabytkowe krzesła ze zbiorów Muzeum począł nimi okładać woźnego Stefana Olszczyńskiego, tak iż ten doznał obrażeń cielesnych. Inni towarzysze profesora starali się usunąć go gwałtem z bramy, ciągnąc go za głowę, nogi, wieszając się na ramionach, powodując wewnętrzne obrażenia wyżej wspomnianego woźnego, oraz drąc na nim ubranie. Olszczyński krzykiem: „Ratunku" — „biją" spowodował interwencję dwóch przypadkowo obecnych studentów A. S. P. którzy stanęli w jego obronie. Ataki i próby gwałtownego wdarcia się trwały około pół godziny. Gdy Olszczyński zawołał, że raczej trupem padnie na miejscu nim zgodzi się na przemoc — napastnicy zaniechali dalszych prób włamania.

Zgodność powyższego protokołu potwierdzają swymi podpisami
(—) Stefan Olszczyński — woźny
(—) Julian Złobro — woźny

Protokół spisali, dnia 10 września br. w Krakowie na Wawelu o godz. 12.30 Kalmus Aleksander — Tyszkowski Jerzy.

List studentów Architektury
do redakcji „Naprzodu"

Ogół studentów Wydziału Architektury w Krakowie dziękuje tą drogą za zajęcie się w artykule „Gdzie będą studiować przyszli architekci" (Nr. 213 ze środy 11 września 1946) sprawą naszych dalszych studiów i pomieszczenia Wydziału Architektury.

Rozumiemy potrzeby Muzeum Etnograficznego i sami też uważamy, że pomieszczenie dla tegoż bezwarunkowo znaleźć się powinno, nie rozumiemy jednakże, dlaczego stać się to ma kosztem naszych studiów.

Czyż sześcioletnia przerwa niewystarczające zrobiła szkody krajowi, jeśli chodzi o wydanie nowego narybku sił technicznych, czyż półroczne zwlekanie z ich rozpoczęciem z powodu niezatwierdzenia uczelni i trudności ze znalezieniem pomieszczenia niedość już szkody wyrządziło naszym studiom. Czyż i teraz dalej mamy nie kontynuować naszych studiów, gdy kraj nas tak potrzebuje. Przerwanie studiów w obecnej chwili grozi opóźnieniem podjęcia przez nas czynnej pracy nad odbudową Polski o dalszy może cały rok.

Przyznany nam budynek przy ulicy Warszawskiej wymaga zbyt wielkich remontów i przeróbek, oraz tak olbrzymiego nakładu kosztów, że oddanie go do użytkowania jako uczelnia Wydziałowi Architektury jest jeszcze kwestią dalekiej przyszłości.

Czyz nie słuszniej by więc było, aby zbiory muzeum pomieszczono w jakimś innym lokalu, nawet gdyby to pociągnęło za sobą uniedostępnienie ich szerokiemu ogółowi przez pewien jeszcze czas, niż gdyby studia nasze znów miały być przerwane.

Nie wątpimy ,że locum dla zbiorów Muzeum Etnograficznego niewątpliwie by się znalazło niekoniecznie ze szkodą Wydziału Architektury i studiującej na nim młodzieży.

Smutny Maciek smutny,
Płótno ma w kieszeni,
Wygra na loterii.
Los mu się odmieni.
Los mu się odmieni
Przez tysiące srogie,
Bo w tej pierwszej klasie
Są wygrane mnogie.
Więc: raz pół miliona,
6 po sto tysięcy,
10 po pięćdziesiąt,
Innych jeszcze więcej!
Ciągnienie 14-go września.

Nowe [illegible] WYDAWNICTWA

W najbliższym czasie ukaże się staraniem Historycznej Komisji Żydowskiej, książka opracowana przez Michała Borowicza pod tytułem »Pieśń wyjdzie cało«. »Powstanie w ghecie warszawskim dra Kiernisza. »Zbiór Materiałów i Dokumentów o Akcjach Wysiedleniach«, książka zawierająca 500 stron, jest pracą zbiorową.

Następnie ukaże się książka pod tytułem »Słowa niewinne«. Autor Nachman Blumenthal uczynił z niej rodzaj encyklopedii, zawierającej różne niewinne słowa np. »wysiedlenie«, »akcja«, pod których treścią kryje się sens straszliwy, a nim jest męka i śmierć. Do każdego słowa są dołączone dokumenty obrazujące ile tragedii zostało pokrytych naogół tak niewinnymi słowami.

Narazie ukaże się od litery a—l i będzie zawierać 600 stron. W przygotowaniu jest również zbiór materiałów i dokumentów pod tytułem »Ruch podziemny w ghettach i obozach« opracowany przez Beta Ajsensteina. jak również stenogram z procesu Amona Goetha. Pamiętnik chasydzkiego Żyda, który przeżył wojnę jako dziad pod kościołem, książka została narazie wydana w języku żydowskim — w najbliższym czasie ukaże się w polskim tłumaczeniu. (o. d.)

Domy wypoczynkowe
Bratniaka U. J.

Komisja wypoczynkowa „Bratniej Pomocy Studentów U. J." uruchomiła w tym roku dwa domy wypoczynkowe w Borowcach koło Cieplic. Są to dawne domy mieszkalne urzędników celnych, urządzone z komfortem (światło elektryczne, łazienki, pralnia itp.) i ładnie umeblowane.

Okolica jest cudowna, nadająca się do robienia licznych wycieczek, jak np. bliższe: do wodospadu i basenu kąpielowego w Matejkowicach, do ruin z dwunastego wieku w Chojnastach, do Bierutowic, do kościółka norweskiego z trzynastego wieku, przeniesionego z nad jeziora „Wang" i dalsze do kaplicy św. Anny, na Śnieżkę itp.

W lipcu i sierpniu br. domy Bratniej Pomocy w Borowicach gościły 20 do 30 studentek i studentów wszystkich uczelni Krakowa, którzy płacili stosunkowo dosyć dużo bo po 110 zł. dziennie za utrzymanie i nocleg; niektórzy gotowali sobie sami, płacąc 15 zł. za nocleg.

Domy będą czynne przez cały rok; zgłoszenia na pobyt i indywidualny przejazd przyjmuje Komisja B. P., która urzęduje przy ulicy Jabłonowskich 10/12 codziennie od godziny 14—15-tej.

Opera krakowska
przed nowym sezonem

Wiemy wszyscy, że opera krakowska mimo szalonych trudności natury technicznej i materialnej stoi na najwyższym poziomie opery polskiej. Wysiłki kierownictwa dążą do udostępnienia najszerszej warstwie społeczeństwa przedstawień operowych poprzez dawanie daleko idących zniżek do biletów darmowych włącznie. Opera krakowska nie otrzymuje dotychczas żadnych subsydii, któreby zapewniły jej dalszą linię rozwoju. Opiera się wyłącznie na własnych finansach i rekwizytach teatralno-operowych.

Program opery powraca do repertuaru o wysokim poziomie artystycznym. Na pierwszy plan wśród programu rozpoczynającego się sezonu wysuwa dyrekcja najlepsze opery kompozytorów polskich jak „Straszny Dwór", „Halka" i „Widma Moniuszki" oraz kompozytorów włoskich i innych jak „Cyrulik Sewilski", „Traviata" i „Eugeniusz Onegin".

Wystawienie jednak przewidzianego repertuaru zależeć będzie przede wszystkim od pomocy finansowych, jakiej udzielić może Zarząd Miasta i Ministerstwo Kultury i Sztuki.

Publiczność krakowska z gorącym aplauzem przyjęła dotychczasowe wysiłki opery i obserwuje z gorącym zainteresowaniem i pełnym zrozumieniem jej dalszy rozwój. Opera w Krakowie okazała się niezbędną.

Na szerzenie kultury Kościuszki

Na ostatnim posiedzeniu Głównego Komitetu Kościuszkowskiego przyznano subwencję Towarzystwu Przyjaciół Teatru i Sztuki Ludowej dla krzewienia idei kościuszkowskiej wśród najszerszych rzesz robotniczych i chłopskich. (o .d.)

Nowy Targ popiera muzykę

Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Nowym Targu przyznało miejscowej Szkole Muzycznej im. Chopina subwencję w wysokości 8.000 zł i 8 m^3 drzewa opałowego. (o. d.)

Zboże na zasiew

Pełnomocnik dla akcji siewnej otrzymał 10.000 ton zboża do rozdziału. 3.000 ton zostaje przeładowane w Krakowie. Akcją siewną będą kierować Izby Rolnicze i Urzędy Ziemskie, a Urząd Akcji Siewnej będzie tylko czynnikiem doradczym i kontrolującym. Jest to ostatni rok działalności Urzędu Akcji Siewnej w przyszłości będzie on czynny na Ziemiach Odzyskanych. (o. d.)

Koncerty na odbudowę Stolicy

Filharmonia krakowska bierze czynny udział w pomocy zniszczonej Stolicy. W najbliższych dniach (15 września) przewidziany jest koncert pod batutą Bierdiajewa, w którym weźmie udział solista Niemczyk. Całkowity dochód z koncertu przeznaczono na odbudowę Warszawy. W tym samym celu urządzony będzie koncert symfoniczny w Zakopanem.

Radio

na dzień 13. września 1946 r. (piątek).

Kraków Godz. 6.00 Sygnał czasu, pieśń „Kiedy ranne wstają zorze" i Kalendarz historyczny; 6.05 Dziennik poranny; 6.20 Odczytanie programu lokalnego na dzień bieżący; 6.25 Gimnastyka poranna; 6.35 Muzyka poranna; 6.57 Sygnał czasu z Krak. Obserwatorium Astronomicznego; 7.00 Muzyka poranna; 7.30 Powtórzenie najważniejszych wiadomości dziennika porannego; 7.35 Muzyka poranna; 8.20 Informacje ogólnopolskie; 11.30 Kronika krakowska; 11.40 Muzyka rosyjska; 11.57 Sygnał czasu z Krakowskiego Obserwatorium Astronomicznego; 12.00 Bicie zegara i hejnał z Wieży Mariackiej; 12.05 Dziennik południowy; około 12.20 — Wiadomości gospodarcze, 12.30 Życie gospodarcze; 12.35 Arie i pieśni w wyk. Józefa Karolkiewicza; 12.55 „5 minut poezji"; 13.— „Na ziemiach odzyskanych"; 13.15 Z życia Narodów Słowiańskich; 13.25 Koncert rozrywkowy; 14.00 „Cztery mile za Oławą" audycja słowno-muzyczna; 14.25 Audycja dla młodzieży; 14.40 Skrzynka Techniczna P. R. w oprac. inż. Czesława Klimczewskiego; 14.50 Audycja słowno-muzyczna w oprac. mgr. Władysława Hordyńskiego, pt. „Maurice Ravel"; 15.23 Art. Stanisława Pagaczewskiego, pt. „6 lat temu"; 15.30 W ramach audycji dla dzieci — słuchowisko w wyk. dzieci z Gromadki świetlicowej pt. „Jak to dzieci z dobrą wróżką się spotkały". 16.00 Dziennik popołudniowy; 16.30 Audycja dla chorych w oprac. ks. Rękasa; 16.55 Słuchowisko — Scena z Komedii Arystofanesa „Osy" w oprac. prof. Stefana Srebrnego; 17.10 Koncert Małej Orkiestry P. R. z udz. Jadwigi Zwidryń-Imielowej; 17.50 „Nasze uzdrowiska"; 17.55 Audycja wojskowa; 18.10 Reportaż dźwiękowy; 18.25 Wiadomości sportowe; 18.30 Recital organowy Jana Kucharskiego z Kościoła Matki Boskiej Zwycięskiej; 19.00 Koncert symfoniczny; 20.00 Dziennik wieczorny; 20.30 Dalszy ciąg koncertu symfonicznego; 21.00 Muzyka; 21.35 Rozmaitości; 21.45 Odczytanie programu lokalnego na dzień następny; 21.50 Pogadanka sportowa; 22.00 Melodie operetkowe; 22.30 Koncert życzeń; 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika radiowego; 23.20 Program na jutro; 23.30 Hymn i zakończenie programu.

Konferencja „Społem"

Dnia 11. 9. br. odbyła się pod przewodnictwem wojewody dra Pasenkiewicza konferencja celem ustalenia obchodu święta spółdzielczości.

Obecni byli tow. Zygmunt Zawadzki z CKW PPS, dyrektor Społem tow. Bałaban, dyrektor Rzadkowski, dyr. Związku Kontroli Szczepaniec, dyr. Rudzki, dr Garbacik, dr Szydłowski z PPR, dyr. PCH Fazlejew, oraz przedstawiciele prasy i radia.

Dyr. tow. Bałaban przywitał zebranych poczem dyr. Szczepaniec zagaił posiedzenie. Referaty wygłosili ob. Turnau na temat roli spółdzielczości w dzisiejszej planowej gospodarce państwa i ob. Szczepaniec o zadaniach spółdzielczo - wychowawczych. W dyskusji wzięli udział między innymi dyr. Rudzki, dr Garbacik, dyr. Fazlejew, który podkreślił, iże należałoby opracować wydawnictwa elementarne celem uświadomienia najszerszych warstw społecznych. co do ruchu spółdzielczego.

Prezes tow. Zygmunt Zawadzki rzucił projekt, aby spopularyzować spółdzielczość przez film krótkometrażowy. Wojewoda dr Pasenkiewicz jako przewodniczący Komitetu Spółdzielczości zapowiedział artykuł na temat ruchu spółdzielczego w Polsce na dzień 29 września. (o. d.)

Wyroki sądu wojskowego

Wojskowy Sąd Rejonowy w Krakowie skazał ob. Kochana Jana na karę śmierci za napady rabunkowe i bezprawne posiadanie broni.

Ob. Diducha Romana na dożywotnie więzienie za przynależność do nielegalnej NSZ-towskiej organizacji.

Ob. Michałowicza Stanisława za przynależność do bandy terrorystycznej NSZ „Zubryda", działającej w okolicach Sanoka skazał na karę 10 lat więzienia.

W toku przewodu sądowego wykazano, iż bandy do których należeli, trudniły się rabunkiem, grabieżą, dokonując przytem licznych morderstw, terroryzowały spokojną ludność, utrudniając w ten sposób odbudowę zniszczonego państwa.

Odkrycie w Dębnie

Przy robotach restauracyjnych w zameczku średniowiecznym w Dębnie odkryto bardzo ciekawe obramienia okienne i odrzwia, reszty konsol kamiennych, które pozwolą odtworzyć pierwotny wygląd dziedzińca zamkowego, oraz belki drewniane średniowieczne pokryte piękną polichromią. Roboty konserwacyjne prowadzi inż. arch. Stefan Świszczowski, które są subwencjonowane przez Ministerstwo Kultury i Sztuki.

Huta szkła w Jaśle uruchomiona

Po zakończeniu prac nad uruchomieniem zniszczonej działaniami wojennymi Huty Szkła w Jaśle odbyło się uroczyste otwarcie fabryki.

Uroczystość rozpoczęło nabożeństwo w kościele parafialnym. Wziął w niej udział wicewojewoda Mirek i starosta jasielski Niemczycki. Dziedziniec fabryczny wypełnili pracownicy fabryki, przedstawiciele władz i partii politycznych oraz licznie zebrana publiczność.

Po przemówieniach wicewojewody i starosty, w których ofiarny wysiłek załogi fabrycznej, dokumentujący wysoką świadomość obywatelską przez ogromny wkład pracy w odbudowie zniszczonego zakładu znalazł wyrazy uznania, wicewojewoda dokonał symbolicznego rozpalenia pieca hutniczego.

Na zakończenie uroczystości licznie zebrana publiczność miała możność zapoznać się z kolejnymi etapami produkcji szkła. (m.)

ZE ZW. ZAW. DZIENNIKARZY R. P. ODDZIAŁ KRAKÓW

Zarząd Oddziału krakowskiego Zw. Zaw. Dziennikarzy R. P. zawiadamia, że biura oddziału Związku czynne są w poniedziałki, wtorki, środy i czwartki od godz. 9-tej do 12-ej.

W teatrach

TEATR MIEJSKI IM. SŁOWACKIEGO — godz. 19-ta „Mieszczanie" obraz dramatyczny w 4-ch aktach Maksyma Gorkija.

TEATR KAMERALNY TUR-u — godz. 19-ta „Codziennie o 5-tej" Hennequina i Vebera.

SCALA — godz. 20.30 „Świt, dzień i noc" komedia Nocodemiego.

„GROTESKA" (ul. Skarbowa 2) — godz. 19.15: „Kraina Uśmiechu" Franciszka Lehara.

Repertuar kin krakowskich

Od środy 11 września 1946 r.

Apollo i Sztuka — „UKOCHANY".

Scala i Wanda — „NASZ OKRĘT".

Świt — „MOI RODZICE ROZWODZĄ SIĘ".

Warszawa — „DWAJ ŻOŁNIERZE".

Uciecha — „KOCHAJ TYLKO MNIE".

Gdańsk — „SZARY LORD".

Wolność — „CZAPAJEW".

Początek programów: Scala: godz. 15, 17 i 19. — Apollo, Uciecha: 16, 18, 20. — Pozostałe kina: 15.30, 17.30, 19.30.

Przedsprzedaż w kinach Przedsprzedaż: Kraków, ul. Wiślna 2, od godz. 9—11.30 na dzień bieżący i od 10—14 na dzień następny.

Na łańcuch prasowy

Sekcja Kobiet PPS na Łańcuch Prasowy 2.000 zł.

CENNIK OGŁOSZEŃ:

Ogłoszenia na 1 i 2 stronie za 1 mm szpalty . . . . . . 20 zł. za tekstem . . . . . 10 zł. w tekście za 1 mm szpalty . 15 zł. Drobne ogłoszenia za słowo . 5 zł. Poszukiwanie rodzin i pracy . 3 zł. W niedzielę i święta o 50% drożej. Tłustym drukiem 100% drożej.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Naprzodu", ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" plac Szczepański 9. Polska Agencja Prasowa PAP, Basztowa 15 i upoważnieni akwizytorzy Wydawnictwa.

PRENUMERATA „NAPRZODU" wynosi miesięcznie z odbiorem w punktach sprzedaży 45 zł. — z odnoszeniem do domu w Krakowie 55 zł. — na prowincji, pocztą 50 zł. — Prenumeratę przyjmuje: Administracja „Naprzodu" Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Oddział „Naprzodu" Plac Szczepański 9. Placówki Sp. „Czytelnik" na terenie miasta Krakowa i upoważnieni akwizytorzy. — Na prowincji Powiatowe Komitety Polskiej Partii Socjalistycznej. Konto P. K. O. nr IV. 813, na które można przesyłać prenumeratę „Naprzodu" i należytość za inseraty.

Wydawca Spółdzielnia Wydaw. „Wiedza" — Redaktor Jerzy Waśniewski — Redakcja i administracja Kraków, ul. Orzeszkowej 7. — Tel. 509-85

Odbito czcionkami Drukarni Spół. „Wiedza" Nr. 3 „Naprzód" — Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Tel. 506-53. M—09831